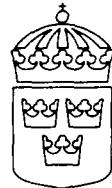

Regeringens skrivelse 1993/94:128

Skr.
1993/94:128

ILO:s konvention och rekommendation om
skydd av arbetstagares fordringar i händelse
av arbetsgivarens insolvens

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 16 december 1993

Carl Bildt

Börje Hörlund
(Arbetsmarknadsdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för ILO:s konvention (nr 173) och rekommendation (nr 180) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens i enlighet med vad som föreskrivs i ILO:s stadga.

1	Inledning	3
2	Konventionen (nr 173) och rekommendationen (nr 180) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll	4
2.3	Regeringens överväganden	6
Bilaga 1	ILO:s konvention (nr 173) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens (Engelsk originalversion och svensk översättning)	9
Bilaga 2	ILO:s rekommendation (nr 180) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens (Engelsk originalversion och svensk översättning)	19
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 december 1993	27

Genom sin anslutning till Nationernas förbund år 1920 inträdde Sverige som medlem av Internationella arbetsorganisationen (ILO).

ILO:s beslutande församling – Internationella arbetskonferensen – sammanträder i regel en gång per år. Arbetskonferensen kan enligt artikel 19 i organisationens stadga beträffande förslag, som förts upp på mötets dagordning, besluta antingen om en internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller om en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär som en ratificerad konvention har. Om beslutet är av mindre räckvidd eller huvudsakligen av formell innebörd, t.ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution.

Senast 18 månader från avslutandet av konferensens session skall varje medlemsstat förelägga landets lagstiftande församling antagna konventioner och rekommendationer för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlemsstat har vidare skyldighet att underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla denna förpliktelse samt om vilka åtgärder som i övrigt har vidtagits.

Internationella arbetskonferensens sjuttonionde möte hölls i Genève den 3–23 juni 1992.

Arbetskonferensen antog en konvention (nr 173) och en rekommendation (nr 180) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens. Texterna på engelska och svenska till konventionen och rekommendationen finns som *bilagorna 1 och 2*.

2 Konventionen (nr 173) och rekommendationen (nr 180) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens

2.1 Bakgrund

Arbetstagarnas särskilda skyddsbehov vid arbetsgivarens obestånd har tidigare uppmärksammats av ILO främst genom den år 1949 antagna konventionen (nr 95) om rättskydd för lön. Denna konvention föreskriver att en lönefordran skall ha förmånsrätt, men lämnar frågan om vilken prioritet lönefordringar skall ha att bestämmas av nationell lagstiftning. Konventionen har inte ratificerats av Sverige. Här kan också nämnas ILO-konventionen (nr 17) om ersättning vid olycksfall i arbetet, som vid arbetsgivarens insolvens skyddar arbetstagarens fordran avseende ersättning för en arbetsolycka.

Sedan år 1949 har den nationella lagstiftningen i många länder genomgått betydande förändringar vad gäller skyddet av arbetstagarens fordringar vid arbetsgivarens insolvens. Förutom att själva begreppet "lönefordring" givits ett vidgat innehåll, har lönefordringarna fått bättre

prioritet jämfört med andra förmånsberättigade fordringar. Många länder, framför allt i Västeuropa, har också infört lönegarantiinstitut till skydd för lönefordringarna vid arbetsgivarens obestånd. Härvid kan nämnas att EG:s ministerråd år 1980 antagit direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning rörande skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens (80/987/EEG). I direktivet föreskrivs att medlemsstaterna skall skydda arbetstagarnas lönefordringar genom lönegarantiinstitut.

Initiativet för att inom ILO utarbeta nya instrument till skydd för lönefordringar vid obestånd togs år 1974 av ILO:s andra europeiska regionala konferens som antog en resolution om arbetstagarnas rättigheter i konkurs. År 1985 hölls ett förberedande expertmöte vars rapport låg till grund för ILO:s styrelses beslut att sätta upp ämnet på arbetskonferensens dagordning.

Efter sedvanlig tvåårsbehandling antog Internationella arbetskonferensen år 1992 konventionen (nr 173) och rekommendationen (nr 180) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens. För konventionen röstade 293 ombud medan 52 röstade emot och 48 avstod. För rekommendationen röstade 281 ombud medan 65 röstade emot och 42 avstod. Av de svenska ombuden röstade de två regeringsrepresentanterna för både konventionen och rekommendationen. Arbetsgivarrepresentanten röstade emot, i likhet med majoriteten av arbetsgivarna, och arbetstagarrepresentanten röstade för, i likhet med den övriga arbetstagargruppen.

2.2 Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

I konventionen nr 173 framhålls inledningsvis betydelsen av skydd för arbetstagares fordringar i händelse av deras arbetsgivares insolvens och erinras om bestämmelserna i detta ämne i artikel 11 i 1949 års konvention (nr 95) om rättsskydd för lön och i artikel 11 i 1925 års konvention (nr 17) om ersättning vid olycksfall i arbetet. Det konstateras att efter antagandet av 1949 års konvention har rehabiliteringen av insolventa företag kommit att tillmätas större vikt på grund av insolvensens sociala och ekonomiska konsekvenser och att ansträngningar bör göras där det är möjligt för att rehabilitera företag och därmed trygga sysselsättning. Det konstateras vidare att efter 1949 års konvention har det skett en betydande utveckling av lagstiftning och praxis i många medlemsländer, vilket inneburit förbättrat skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens.

Konventionens materiella innehåll kan sägas bestå av två huvuddelar, föreskrifter om löneskydd genom förmånsrätt och genom ett garantiinstitut. Båda formerna av löneskydd tar sikte på situationen att arbetsgivaren inte kan betala arbetstagares fordringar på grund av insolvens. Med insolvens avses "situationer då, i enlighet med nationell lagstiftning och praxis, förhandlingar har inletts angående en arbetsgivares tillgångar med sikte på en kollektiv gottgörelse av dennes fordringsäga-

re". En medlemsstat kan för konventionens ändamål utsträcka uttrycket insolvens till att avse även andra situationer då arbetstagares fordringar inte kan betalas på grund av arbetsgivarens ekonomiska förhållanden.

Skr. 1993/94:128

En medlemsstat kan välja att ratificera konventionen endast avseende den ena formen av löneskydd, för att senare, om den så önskar, utsträcka sitt godtagande även till den andra delen. Godtar medlemsstaten förpliktelserna i båda delarna i konventionen, finns det möjligheter att begränsa löneskyddet genom ett garantiinstitut till vissa kategorier av arbetstagare och till vissa delar av ekonomisk verksamhet. Det finns också möjlighet att helt utesluta fordringar som skyddas genom ett garantiinstitut från skydd genom förmånsrätt. Vidare medger konventionen att vissa arbetstagare, främst offentliganställda, helt utesluts från löneskydd enligt konventionen på grund av den speciella karaktären av deras anställning eller om det finns andra former av garantier som erbjuder dem ett skydd likvärdigt med konventionens.

De särskilda föreskrifterna om löneskydd genom förmånsrätt upptar fyra artiklar.

Förmånsrätten skall omfatta minst

- arbetstagares fordringar på löner härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än tre månader före insolvensen eller före anställningens upphörande,
- arbetstagares fordringar på semesterlös som härrör från arbete det år insolvensen inträffade eller anställningen upphörde och föregående år,
- arbetstagares fordringar på ersättning avseende andra slag av betald frånvaro härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än tre månader före insolvensen eller anställningens upphörande, och
- avgångsvederlag som tillkommer arbetstagare då deras anställning upphör.

Vilken plats i förmånsrätsordningen arbetstagares fordringar skall ha blir i viss mån beroende av om fordringarna också skyddas genom ett garantiinstitut. Som huvudregel gäller att arbetstagares fordringar skall ges bättre förmånsrätt än de flesta andra förmånsrätsberättigade fordringar. Detta gäller särskilt i förhållande till fordringar som staten och socialförsäkringsystemet har. Om arbetstagares fordringar emellertid skyddas även genom ett garantiinstitut, kan de sättas efter statens och socialförsäkringsystemets fordringar i förmånsrättshänseende.

Föreskrifterna som särskilt behandlar löneskydd genom ett garantiinstitut behandlas i fem artiklar.

Det fastslås att organisation, administration, drift och finansiering av lönegarantiinstitutioner skall regleras – såsom konventionens tillämpning i övrigt – genom lagar, föreskrifter eller på annat sätt som är förenligt med nationell praxis. Löneskyddet enligt denna del av konventionen kan även anförtros att ombesörjas av försäkringsbolag så länge de erbjuder tillräckliga garantier. Vidare kan medlemsstat vid tillämpningen av denna del av konventionen vidta lämpliga åtgärder för att förhindra eventuellt miss bruk.

- Fordringarna skyddade genom ett garantiinstitut skall omfatta minst
- arbetsstagares fordringar på löner härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än åtta veckor före insolvensen eller anställningens upphörande,
- arbetsstagares fordringar på semesterlön som härrör från arbete under en bestämd period, som inte får vara kortare än sex månader före insolvensen eller anställningens upphörande,
- arbetsstagares fordringar på ersättning avseende andra slag av betald frånvaro härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än åtta veckor före insolvensen eller anställningens upphörande, och
- avgångsvederlag som tillkommer arbetstagare då deras anställning upphör.

Båda formerna av löneskydd kan begränsas genom nationella lagar eller föreskrifter till ett fastställt belopp, som dock inte får understiga en socialt acceptabel nivå. Om löneskyddet begränsas på sådant sätt skall det fastställda beloppet justeras när så är nödvändigt för att upprätthålla dess värde.

Rekommendationen nr 180 innehåller bestämmelser som utvidgar både antalet situationer då arbetsgivaren kan sägas vara insolvent och omfattningen av löneskyddet.

När det gäller löneskydd genom förmånsrätt föreslås t.ex. att det skall omfatta fordringar på löner, övertidsersättning, provision och andra typer av ersättningar avseende arbete under en bestämd period före insolvensen eller anställningens upphörande. Denna tidsperiod bör enligt rekommendationen inte vara kortare än tolv månader. Om lönefordringen har tillerkänts arbetstagare genom en dom eller en skiljedom inom tolv månader före tidpunkten för insolvensen, bör fordringen omfattas av förmånsrätt utan avseende på när den har intjänats. Vidare föreslås att bl.a. fordringar på kompenstation vid uppsägning utan giltig grund och andra ersättningar, som tillkommer arbetstagare när anställningen upphör, skall omfattas av löneskydd.

2.3 Regeringens överväganden

Regeringens bedömning: Sverige bör för närvarande inte tillträda konventionen nr 173.

ILO-kommittén: Ärendet har enligt bestämmelserna i konventionen (nr 144) om samråd på trepartsbasis för att främja genomförandet av ILO:s normer remitterats till ILO-kommittén, som i sin tur har inhämtat yttranden från Riksförsäkringsverket, Riksskatteverket, Arbetsmarknadssstyrelsen (AMS), Kammarkollegiet, Riksrevisionsverket, länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län, Kronobergs län och Stockholms län, Svenska Arbetsgivarföreningen (SAF), Svenska Kommunförbundet,

Remissinstanserna: Flera remissinstanser, däribland LO, TCO, länsstyrelserna i Stockholms län och Göteborgs och Bohus län samt AMS, har funnit att det inte finns några hinder mot ratifikation av konventionen. Andra remissinstanser har pekat på att termen "insolvens" synes ha en vidare betydelse än vad som gäller enligt de svenska reglerna om förmånsrätt och lönegaranti. Bestämmelserna om avgångsvederlag kan enligt vissa remissinstanser medföra hinder för ratifikation. SAF har motsatt sig ratifikation både av sakliga och av principiella skäl. Bl.a. framhåller SAF under hänvisning till den pågående översynen av lönegarantireglerna, att ratifikation som kommer att binda Sverige under minst tio år inte bör komma till stånd. ILO-kommittén har för sin del inte slutbehandlat ärendet.

Skälen för regeringens bedömning: Den svenska lagstiftningen innehåller regler om löneskydd både genom förmånsrätt och genom lönegaranti. I 12 och 13 §§ förmånsrättslagen (1970:979) föreskrivs om förmånsrätt för arbetstagares löne- och pensionsfordringar. Lönegarantilagen (1992:497) och lönegarantiförordningen (1992:501) innehåller regler om löneskydd genom att staten upp till ett maximibelopp garanterar betalning av arbetstagares löne- och pensionsfordringar mot en arbetsgivare som har försatts i konkurs.

Som framhållits pågår för närvarande en översyn av det svenska lönegarantisystemet. Förändringar i reglerna har föreslagits av två utredningar.

Insolvensutredningen (Ju 1988:02, dir. 1988:52) fick i november 1991 tilläggsdirektiv (dir. 1991:93) med uppdrag bl.a. att undersöka om företag som är försatta i konkurs och som under uppsägningstiden drivs vidare med utnyttjande av lönegarantimedel negativt påverkar andra företag i branschen och om lönegarantin i sådana situationer leder till osund konkurrens mellan företagen. Insolvensutredningen avlämnade i november 1992 sitt slutbetänkande Lag om företagsrekonstruktion (SOU 1992:113). I betänkandet föreslås vissa förändringar i lönefordringarnas förmånsrätt. Betänkandet har remissbehandlats. Proposition i anledning av förslaget kommer att kunna lämnas tidigast under år 1994.

Regelsystemet har vidare setts över av en utredning vars arbete har varit helt inriktat på det statliga lönegarantisystemet vid konkurs. 1993 års lönegarantiutredning (A 1993:02, dir. 1992:103) hade till uppgift att analysera om lönegarantireglerna har en ändamålsenlig utformning när det gäller lönefordringar som skall ersättas genom garantin samt överväga hur utbetalningsfunktionen skall vara utformad i framtiden. Syftet med arbetet skulle vara att åstadkomma sådana regeländringar som – utan att garantins sociala syfte går förlorat – sammantaget begränsar utgifterna för garantin och effektivisera granskningen av att garantin används på det sätt den är avsedd för.

Utredningen har avlämnat sitt betänkande Förändringar i lönegarantisystemet (SOU 1993:96) i november 1993. Betänkandet innehåller ett flertal förslag till ändring av reglerna om lönefordringarnas förmånsrätt och lönegarantins omfattning. Remissperioden går ut den 3 januari 1994.

Proposition i anledning av förslagen kommer att avlämnas så att den kan behandlas av riksdagen under våren 1994 och de nya reglerna träda i kraft den 1 juli 1994.

Skr. 1993/94:128

Enligt regeringens uppfattning vore det inte lämpligt att ta ställning i frågan om ratifikation av konventionen nr 173 innan beredningen av ovan nämnda förslag till förändringar i reglerna om lönefordringarnas förmånsrätt och statlig lönegaranti vid konkurs har slutförts.

Convention (No. 173) concerning the protection of workers' claims in the event of the insolvency of their employer

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 79th Session on 3 June 1992, and

Stressing the importance of the protection of workers' claims in the event of the insolvency of their employer and recalling the provisions on this subject in Article 11 of the Protection of Wages Convention, 1949, and Article 11 of the Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925, and

Noting that, since the adoption of the Protection of Wages Convention, 1949, greater value has been placed on the rehabilitation of insolvent enterprises and that, because of the social and economic consequences of insolvency, efforts should be made where possible to rehabilitate enterprises and safeguard employment, and

Noting that since the adoption of the aforementioned standards, significant developments have taken place in the law and practice of many Members which have improved the protection of workers' claims in the event of insolvency of their employer, and considering that it would be timely for the Conference to adopt new standards on the subject of workers' claims, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the protection of workers' claims in the event of the insolvency of their employer, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

ILO:s konvention (nr 173) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som har sammankallats till Genève av styrelsen för Internationella arbetsbyrån och samlats där den 3 juni 1992 till sitt 79:e möte,

framhäller betydelsen av skydd för arbetstagares fordringar i händelse av deras arbetsgivares insolvens och erinrar om bestämmelserna i detta ämne i artikel 11 i 1949 års konvention (nr 95) om rättskydd för lön och artikel 11 i 1925 års konvention (nr 17) om ersättning vid olycksfall i arbetet,

konstaterar att rehabilitering av insolventa företag har kommit att tillmåtas större vikt efter antagandet av 1949 års konvention om rättskydd för lön och att, på grund av insolvensens sociala och ekonomiska konsekvenser, ansträngningar bör göras där det är möjligt för att rehabilitera företag och trygga sysselsättning,

konstaterar att efter antagandet av nämnda instrument har en betydande utveckling av lagstiftning och praxis ägt rum i många medlemsstater vilket förbättrat skyddet av arbetstagares fordringar i händelse av deras arbetsgivares insolvens och anser att det är rätt tid för konferensen att anta nya normer i ämnet arbetstagares fordringar,

har beslutat att anta vissa förslag angående skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens, en fråga som utgör den fjärde punkten på mötets dagordning.

har fastställt att dessa förslag skall anta formen av en internationell konvention, och

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and ninety-two the following Convention, which may be cited as the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992.

Part I. General provisions

Article 1

1. For the purposes of this Convention, the term "insolvency" refers to situations in which, in accordance with national law and practice, proceedings have been opened relating to an employer's assets with a view to the collective reimbursement of its creditors.

2. For the purposes of this Convention, a Member may extend the term "insolvency" to other situations in which workers' claims cannot be paid by reason of the financial situation of the employer, for example where the amount of the employer's assets is recognised as being insufficient to justify the opening of insolvency proceedings.

3. The extent to which an employer's assets are subject to the proceedings referred to in paragraph 1 above shall be determined by national laws, regulations or practice.

Article 2

The provisions of this Convention shall be applied by means of laws or regulations or by any other means consistent with national practice.

Article 3

1. A Member which ratifies this Convention shall accept either the obligations of Part II, providing for the protection of workers' claims by means of a privilege, or the obligations of Part III, providing for the protection of workers' claims by a guarantee institution, or the obligations of both Parts. This choice shall be indicated in a declaration accompanying its ratification.

antar denna den tjugotredje dagen i juni månad nittonhundranittiotvå följande konvention, som kan kallas 1992 års konvention om skydd av arbetstagares fordringar (arbetsgivarens insolvens).

Del I. Allmänna bestämmelser

Artikel 1

1. I denna konvention syftar uttrycket "insolvens" på situationer då, i enlighet med nationell lagstiftning och praxis, förhandlingar har inletts angående en arbetsgivares tillgångar med sikte på en kollektiv gottgörelse av dennes fordringsägare.

2. Vid tillämpning av denna konvention kan en medlemsstat utsträcka uttrycket "insolvens" till att avse andra situationer då arbetstagares fordringar inte kan betalas på grund av arbetsgivarens ekonomiska situation, t.ex. om arbetsgivarens samlade tillgångar befinner sig otillräckliga för att berättiga att insolvensförhandlingar inleds.

3. I vilken utsträckning en arbetsgivares tillgångar kan vara föremål för förhandlingar som avses i punkt 1 ovan skall fastställas genom nationella lagar, föreskrifter eller praxis.

Artikel 2

Bestämmelserna i denna konvention skall tillämpas genom lagar, föreskrifter eller på annat sätt som är förenligt med nationell praxis.

Artikel 3

1. En medlemsstat som ratificerar denna konvention skall godta antingen förpliktelserna i del II, som föreskriver skydd av arbetstagarnas fordringar genom förmånsrätt, eller förpliktelserna i del III, som föreskriver skydd av arbetstagarnas fordringar genom ett garantiinstitut, eller förpliktelserna i båda delarna. Detta val skall framgå av en deklARATION fogad till ratifikationsdokumentet.

2. A Member which has initially accepted only Part II or only Part III of this Convention may thereafter, by a declaration communicated to the Director-General of the International Labour Office, extend its acceptance to the other Part.

3. A Member which accepts the obligations of both Parts of this Convention may, after consulting the most representative organisations of employers and workers, limit the application of Part III to certain categories of workers and to certain branches of economic activity. Such limitations shall be specified in the declaration of acceptance.

4. A Member which has limited its acceptance of the obligations of Part III in accordance with paragraph 3 above shall, in its first report under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, give the reasons for limiting its acceptance. In subsequent reports it shall provide information on any extension of the protection under Part III of this Convention to other categories of workers or other branches of economic activity.

5. A Member which has accepted the obligations of Parts II and III of this Convention may, after consulting the most representative organisations of employers and workers, exclude from the application of Part II those claims which are protected pursuant to Part III.

6. Acceptance by a Member of the obligations of Part II of this Convention shall *ipso jure* involve the termination of its obligations under Article 11 of the Protection of Wages Convention, 1949.

7. A Member which has accepted only the obligations of Part III of this Convention may, by a declaration communicated to the Director-General of the International Labour Office, terminate its obligations under Article 11 of the Protection of Wages Convention, 1949, in respect of those claims which are protected pursuant to Part III.

2. En medlemsstat, som från början har godtagit endast del II eller del III i denna konvention, kan senare genom en deklaration underlätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om att den utsträcker sitt godtagande till den andra delen.

3. En medlemsstat som godtar förpliktelserna i båda delarna av denna konvention kan, efter konsultationer med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagrarorganisationerna, begränsa tillämpningen av del III till vissa kategorier av arbetstagare och till vissa delar av ekonomisk verksamhet. Sådana begränsningar skall anges i deklarationen fogad till ratifikationsdokumentet.

4. En medlemsstat, som i enlighet med punkt 3 ovan har begränsat sitt godtagande av förpliktelserna i del III, skall i sin första rapport enligt artikel 22 i Internationella arbetsorganisationens stadga ange orsakerna till begränsningen av godtagandet. I följande rapporter skall medlemsstaten lämna information om varje utvidgning av skyddet enligt del III i denna konvention till andra kategorier av arbetstagare eller andra delar av ekonomisk verksamhet.

5. En medlemsstat som har godtagit förpliktelserna i delarna II och III av denna konvention kan, efter konsultationer med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagrarorganisationerna, undanta från tillämpningen av del II sådana fordringar som skyddas enligt del III.

6. En medlemsstats godtagande av förpliktelserna i del II av denna konvention skall anses innebära att medlemsstatens förpliktelser enligt artikel 11 i 1949 års konvention om rättsskydd för lön upphör.

7. En medlemsstat som har godtagit endast förpliktelserna i del III av denna konvention kan, genom en deklaration till Internationella arbetsbyråns generaldirektör, avsluta sina förpliktelser enligt artikel 11 i 1949 års konvention om rättsskydd för lön beträffande sådana fordringar som skyddas enligt del III.

Article 4

1. Subject to the exceptions provided for in paragraph 2 below, and to any limitations specified in accordance with Article 3, paragraph 3, this Convention shall apply to all employees and to all branches of economic activity.

2. The competent authority, after consulting the most representative organisations of employers and workers, may exclude from Part II, Part III or both Parts of this Convention specific categories of workers, in particular public employees, by reason of the particular nature of their employment relationship, or if there are other types of guarantee affording them protection equivalent to that provided by the Convention.

3. A Member availing itself of the exceptions provided for in paragraph 2 above shall, in its reports under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, provide information on such exceptions, giving the reasons therefor.

Part II. Protection of workers' claims by means of a privilege

Protected claims

Article 5

In the event of an employer's insolvency, workers' claims arising out of their employment shall be protected by a privilege so that they are paid out of the assets of the insolvent employer before non-privileged creditors can be paid their share.

Article 6

The privilege shall cover at least:

(a) the workers' claims for wages relating to a prescribed period, which shall not be less than three months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(b) the workers' claims for holiday pay due as a result of work per-

Artikel 4

1. Denna konvention skall, med förbehåll för undantagen tillätna enligt punkt 2 nedan och för begränsningar som anges i enlighet med artikel 3, punkt 3, tillämpas på alla arbetstagare och alla delar av ekonomisk verksamhet.

2. Behörig myndighet kan, efter konsultationer med de mest representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna, undanta från tillämpningen av del II, del III, eller båda delarna i denna konvention, vissa kategorier av arbetstagare, i synnerhet offentliganställda, på grund av deras speciella anställningsförhållanden, eller om det finns andra slag av garantier som erbjuder dem ett skydd likvärdigt med det som föreskrivs i konventionen.

3. En medlemsstat, som utnyttjar undantagen om vilka stadgas i punkt 2 ovan, skall i sina rapporter enligt artikel 22 i Internationella arbetsorganisationens stadga, lämna information om sådana undantag och ange skälen för dem.

Del II. Skydd av arbetstagares fordringar genom förmånsrätt

Skyddade fordringar

Artikel 5

I händelse av en arbetsgivares insolvens skall arbetstagares fordringar som uppkommit i deras anställning skyddas genom förmånsrätt så att de betalas av den insolvente arbetsgivarens tillgångar innan oprioriterade borgenärer får betalning.

Artikel 6

Förmånsrätten skall omfatta minst:

a) arbetstagarnas fordringar på löner härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än tre månader före insolvensen eller anställningens upphörande;

b) arbetstagarnas fordringar på semestertilön som härrör från arbete

formed during the year in which the insolvency or the termination of the employment occurred, and in the preceding year;

(c) the workers' claims for amounts due in respect of other types of paid absence relating to a prescribed period, which shall not be less than three months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment; and

(d) severance pay due to workers upon termination of their employment.

Limitations

Article 7

1. National laws or regulations may limit the protection by privilege of workers' claims to a prescribed amount, which shall not be below a socially acceptable level.

2. Where the privilege afforded to workers' claims is so limited, the prescribed amount shall be adjusted as necessary so as to maintain its value.

Rank of privilege

Article 8

1. National laws or regulations shall give workers' claims a higher rank of privilege than most other privileged claims, and in particular those of the State and the social security system.

2. However, where workers' claims are protected by a guarantee institution in accordance with Part III of this Convention, the claims so protected may be given a lower rank of privilege than those of the State and the social security system.

Part III. Protection of workers' claims by a guarantee institution

General principles

Article 9

The payment of workers' claims against their employer arising out of

det år insolvensen inträffade eller anställningen upphörde och föregående år;

c) arbetsstagarnas fordringar på ersättning avseende andra slag av betald frånvaro härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än tre månader före insolvensen eller anställningens upphörande; och

d) avgångsvederlag som tillkommer arbetsstagare då deras anställning upphör.

Begränsningar

Artikel 7

1. Nationella lagar eller föreskrifter kan begränsa det skydd som ges arbetsstagares fordringar genom förmånsrätt till ett bestämt belopp, som inte får understiga en socialt acceptabel nivå.

2. Om förmånsrätten för arbetsstagares fordringar är begränsad på ett sådant sätt, skall beloppet justeras när så är nödvändigt för att upprätthålla dess värde.

Förmånsrättsordningen

Artikel 8

1. Nationella lagar och föreskrifter skall ge arbetsstagares fordringar bättre förmånsrätt än de flesta andra förmånsrättsberättigade fordringar och särskilt statens och socialförsäkringsystemets fordringar.

2. Om arbetsstagares fordringar skyddas genom ett garantiinstitut i enlighet med del III i denna konvention, kan dock fordringarna som skyddas på ett sådant sätt ges sämre förmånsrätt än statens och socialförsäkringsystemets fordringar.

Del III. Skydd av arbetsstagares fordringar genom ett garantiinstitut

Allmänna principer

Artikel 9

Betalning av fordringar som arbetsstagare har på arbetsgivaren och

their employment shall be guaranteed through a guarantee institution when payment cannot be made by the employer because of insolvency.

Skr. 1993/94:128
Bilaga 1

Article 10

In giving effect to this Part of the Convention, a Member may, after consulting the most representative organisations of employers and workers, adopt appropriate measures for the purpose of preventing possible abuse.

Article 11

1. The organisation, management, operation and financing of wage guarantee institutions shall be determined pursuant to Article 2.

2. The preceding paragraph shall not prevent a Member, in accordance with its particular characteristics and needs, from allowing insurance companies to provide the protection referred to in Article 9, as long as they offer sufficient guarantees.

Claims protected by a guarantee institution

Article 12

The workers' claims protected pursuant to this Part of the Convention shall include at least:

(a) the workers' claims for wages relating to a prescribed period, which shall not be less than eight weeks, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(b) the workers' claims for holiday pay due as a result of work performed during a prescribed period, which shall not be less than six months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(c) the workers' claims for amounts due in respect of other types of paid absence relating to a prescribed period, which shall not be less than eight weeks, prior to the insolvency or prior to the termination of employment; and

som har uppkommit i anställningen, skall garanteras genom ett garantiinstitut när arbetsgivaren inte kan betala på grund av insolvens.

Artikel 10

Vid tillämpningen av denna del av konventionen kan en medlemsstat, efter konsultationer med de mest representativa arbetsgivar- och arbetsstagarorganisationerna, vidta lämpliga åtgärder för att förhindra eventuellt miss bruk.

Artikel 11

1. Organisation, administration, drift och finansiering av lönegarantiinstitutioner skall regleras i enlighet med artikel 2.

2. Föregående punkt skall inte hindra en medlemsstat att, till följd av dess särdrag och behov, tillåta försäkringsbolag att sörja för det skydd som avses i artikel 9 så länge de erbjuder tillräckliga garantier.

Fordringar skyddade genom ett garantiinstitut

Artikel 12

Arbetstagares fordringar som skyddas enligt denna del av konventionen skall omfatta minst

a) arbetstagarnas fordringar för löner härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än åtta veckor före insolvensen eller anställningens upphörande;

b) arbetstagarnas fordringar på semesterlös som härrör från arbete under en bestämd period, som inte får vara kortare än sex månader före insolvensen eller anställningens upphörande;

c) arbetstagarnas fordringar på ersättning avseende andra slag av betald frånvaro härrörande från en bestämd period, som inte får vara kortare än åtta veckor före insolvensen eller anställningens upphörande; och

(d) severance pay due to workers upon termination of their employment.

Article 13

1. Claims protected pursuant to this Part of the Convention may be limited to a prescribed amount, which shall not be below a socially acceptable level.

2. Where the claims protected are so limited, the prescribed amount shall be adjusted as necessary so as to maintain its value.

Final provisions

Article 14

This Convention revises the Protection of Wages Convention, 1949, to the extent provided for in Article 3, paragraphs 6 and 7 above, but does not close that Convention to further ratifications.

Article 15

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 16

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 17

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General.

d) avgångsvederlag som tillkommer arbetstagare då deras anställning upphör.

Skr. 1993/94:128
Bilaga 1

Artikel 13

1. Fordringar som skyddas enligt denna del av konventionen kan begränsas till ett bestämt belopp, som inte får understiga socialt acceptabel nivå.

2. Om de skyddade fordingarna är begränsade på ett sådant sätt, skall beloppet justeras när så är nödvändigt för att upprätthålla dess värde.

Slutbestämmelser

Artikel 14

Denna konvention reviderar 1949 års konvention om rättskydd för lön i den utsträckning som anges i artikel 3, punkterna 6 och 7 ovan, men stänger inte den konventionen för ytterligare ratifikation.

Artikel 15

Ratifikationsdokument avseende denna konvention skall sändas till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 16

1. Denna konvention skall vara bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter den dag då ratifikationer från två medlemsstater har registrerats hos generaldirektören.

3. Därefter träder konventionen i kraft för varje medlemsstat tolv månader efter den dag då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 17

1. En medlemsstat som har ratificerat denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den dag då konventionen först träder i kraft, säga upp den genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyrå-

eral of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 18

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 19

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 20

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the

råns generaldirektör för registrering. Sådan uppsägning får inte verkan förrän ett år efter den dag då den har registrerats.

2. Varje medlemsstat, som har ratificerat denna konvention och som inte inom det år som följer på utgången av den i föregående punkt omnämnda tioårsperioden gör bruk av sin uppsägningsrätt enligt denna artikel, kommer att vara bunden för en ytterligare period av tio år och kan därefter säga upp konventionen vid utgången av varje period om tio år på de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Artikel 18

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen träder i kraft.

Artikel 19

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekretärare fullständiga upplysningar om samtliga ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos honom i enlighet med bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 20

När Internationella arbetsbyråns styrelse anser det behövligt skall den lämna Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för denna konventions tillämpning och undersöka om det

desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 21

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides-

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 17 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 22

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

finns anledning att föra upp på konferensens dagordning frågan om revidering, helt eller delvis, av konventionen.

Artikel 21

1. Om konferensen antar en ny konvention varigenom denna konvention helt eller delvis revideras och den nya konventionen inte föreskriver annat, skall

a) en medlemsstats ratifikation av den nya reviderade konventionen anses i sig innebära omedelbar uppsägning av denna konvention, utan hinder av bestämmelserna i artikel 17 ovan, om och när den nya konventionen har trätt i kraft;

b) från den dag då den nya reviderade konventionen träder i kraft denna konvention upphöra att vara öppen för ratifikation av medlemsstaterna.

2. Denna konvention skall likvälförbli gällande till form och innehåll för de medlemsstater som har ratificerat den, men inte den nya reviderade konventionen.

Artikel 22

De engelska och franska versionerna av denna konventionstext har lika giltighet.

**Recommendation (No. 180)
concerning the protection of
workers' claims in the event of
the insolvency of their em-
ployer**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 79th Session on 3 June 1992, and

Stressing the importance of the protection of workers' claims in the event of the insolvency of their employer and recalling the provisions on this subject in Article 11 of the Protection of Wages Convention, 1949, and Article 11 of the Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925, and

Noting that, since the adoption of the Protection of Wages Convention, 1949, greater value has been given to the rehabilitation of insolvent enterprises and that, because of the social and economic consequences of insolvency, efforts should be made where possible to rehabilitate enterprises and safeguard employment, and

Noting that since the adoption of the aforementioned standards, significant developments have taken place in the law and practice of many Members which have improved the protection of workers' claims in the event of the insolvency of their employer, and considering that it would be timely for the Conference to adopt new standards on the subject of workers' claims, and

Recognising that guarantee institutions, if properly designed, afford greater protection of workers' claims, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the protection of workers' claims in the event of the insolvency of

**ILO:s rekommendation (nr 180)
om skydd av arbetstagares
fordringar i händelse av ar-
betsgivarens insolvens**

Internationella arbetsorganisatio-
nens allmänna konferens,

som har sammankallats till Ge-
nève av styrelsen för Internationella
arbetsbyrån och samlats där den 3
juni 1992 till sitt 79:e möte,

framhåller betydelsen av skydd
för arbetstagares fordringar i hän-
delse av deras arbetsgivares insol-
vens och erinrar om bestämmelserna
i detta ämne i artikel 11 i 1949 års
konvention (nr 95) om rättsskydd
för lön och artikel 11 i 1925 års kon-
vention (nr 17) om ersättning vid
olycksfall i arbetet,

konstaterar att rehabilitering av
insolventa företag har kommit att
tillmätas större vikt efter antagandet
av 1949 års konvention om rätts-
skydd för lön och att, på grund av in-
solvensens sociala och ekonomiska
konsekvenser, ansträngningar bör
göras där det är möjligt för att reha-
bilitera företag och trygga sysselsätt-
ning.

konstaterar att efter antagandet
av nämnda instrument har en bety-
dande utveckling av lagstiftning och
praxis ägt rum i många medlemsstater,
vilket förbättrat skyddet av ar-
betstagares fordringar i händelse av
deras arbetsgivares insolvens, och
anser att det är rätt tid för konferen-
sen att anta nya normer i ämnet ar-
betstagares fordringar,

finner att garantiinstitut, om de är
utformade på rätt sätt, erbjuder
bättre skydd av arbetstagares for-
dringar,

har beslutat att anta vissa förslag
angående skydd av arbetstagares
fordringar i händelse av arbetsgiva-
rens insolvens, en fråga som utgör

their employer, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992;

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and ninety-two the following Recommendation, which may be cited as the Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Recommendation, 1992.

I. Definitions and methods of application

1. (1) For the purposes of this Recommendation, the term "insolvency" refers to situations in which, in accordance with national law and practice, proceedings have been opened relating to an employer's assets with a view to the collective reimbursement of its creditors.

(2) For the purposes of this Recommendation, Members may extend the term "insolvency" to other situations in which workers' claims cannot be paid by reason of the financial situation of the employer and in particular to the following:

(a) where the enterprise has closed down or ceased its activities or is voluntarily wound up;

(b) where the amount of the employer's assets is insufficient to justify the opening of insolvency proceedings;

(c) where, in the course of proceedings to recover a worker's claim arising out of employment, it is found that the employer has no assets or that these are insufficient to pay the debt in question;

(d) where the employer has died and his or her assets have been placed in the hands of an administrator and the amounts due cannot be paid out of the estate.

(3) The extent to which an employer's assets are subject to the pro-

den fjärde punkten på mötets dagordning.

Skr. 1993/94:128
Bilaga 2

har fastställt att dessa förslag skall anta formen av en rekommendation, som kompletterar 1992 års konvention (nr 173) om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens, och

antar denna den tjugotredje dagen i juni månad nittonhundranittioå följande rekommendation, som kan kallas 1992 års rekommendation om skydd av arbetstagares fordringar (arbetsgivarens insolvens).

I. Definitioner och tillämpningsmetoder

1. 1) I denna rekommendation syftar uttrycket "insolvens" på situationer då, i enlighet med nationell lagstiftning och praxis, förhandlingar har inletts angående en arbetsgivares tillgångar med sikte på en kollektiv gottgörelse av dennes fordringsägare.

2) Vid tillämpning av denna rekommendation kan en medlemsstat utsträcka uttrycket "insolvens" till att avse andra situationer då arbetstagares fordringar inte kan betalas på grund av arbetsgivarens ekonomiska situation, och särskilt följande

a) då företaget har lagts ner eller upphört med sin verksamhet eller avvecklats frivilligt;

b) då arbetsgivarens samlade tillgångar är otillräckliga för att berätta att insolvensförhandlingar inleds;

c) då det, under förhandlingar för att in dra en arbetstagares fordring som uppkommit i anställningen, konstateras att arbetsgivaren saknar tillgångar eller att tillgångarna är otillräckliga för att betala skulden,

d) då arbetsgivaren har avlidit och hans eller hennes tillgångar handhas av en boute redningsman och fordringarna inte kan betalas ur kvarläntenskapen.

3) I vilken utsträckning en arbetsgivares tillgångar kan vara föremål

ceedings referred to in subparagraph (1) should be determined by national laws, regulations or practice.

2. The provisions of this Recommendation may be applied by means of laws or regulations or by any other means consistent with national practice.

II. Protection of workers' claims by means of a privilege

Protected claims

3. (1) The protection afforded by a privilege should cover the following claims:

(a) wages, overtime pay, commissions and other forms of remuneration relating to work performed during a prescribed period prior to the insolvency or prior to termination of the employment. This period should be fixed by national laws or regulations and should not be less than 12 months;

(b) holiday pay due as a result of work performed during the year in which the insolvency or the termination of the employment occurred, and in the preceding year;

(c) amounts due in respect of other types of paid absence, end-of-year and other bonuses provided for by national laws or regulations, collective agreements or individual contracts of employment, relating to a prescribed period, which should not be less than 12 months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(d) payments due in lieu of notice of termination of employment;

(e) severance pay, compensation for unfair dismissal and other payments due to workers upon termination of their employment;

(f) compensation payable directly by the employer in respect of occupational accidents and diseases.

(2) The protection afforded by a privilege might cover the following claims:

för förhandlingar som avses i underpunkt 1) bör fastställas genom nationella lagar, föreskrifter eller praxis.

2. Bestämmelserna i denna rekommendation kan tillämpas genom lagar, föreskrifter eller på annat sätt som är förenligt med nationell praxis.

II. Skydd av arbetstagares fordringar genom förmånsrätt

Skyddade fordringar

3. 1) Det skydd som lämnas genom förmånsrätt bör omfatta följande fordringar:

a) löner, övertidsersättning, provisioner och andra slag av ersättningar härrörande från arbete som utförts under en bestämd period före insolvensen eller anställningens upphörande. Denna period bör fastställas genom nationella lagar eller föreskrifter och bör inte vara kortare än tolv månader;

b) semesterlön som härrör från arbete det år insolvensen inträffade eller anställningen upphörde och föregående år;

c) ersättning avseende andra slag av betald fränvaro, gratifikationer vid årets slut och andra gratifikationer i enlighet med nationella lagar eller föreskrifter, kollektivavtal eller individuella anställningsavtal, härrörande från en bestämd period, som inte bör vara kortare än tolv månader före insolvensen eller anställningens upphörande;

d) ersättning för utebliven uppsägningstid;

e) avgångsvederlag, skadestånd för uppsägning utan giltig grund och annan ersättning som tillkommer arbetstagare då deras anställning upphör,

f) skadestånd som betalas direkt av arbetsgivaren avseende arbetsskada eller yrkessjukdom.

2) Det skydd som omfattas av förmånsrätt kan även omfatta följande fordringar:

(a) contributions due in respect of national statutory social security schemes, where failure to pay adversely affects workers' entitlements;

(b) contributions due in respect of private, occupational, inter-occupational or enterprise social protection schemes independent of national statutory social security schemes, where failure to pay adversely affects workers' entitlements;

(c) benefits to which the workers were entitled prior to the insolvency by virtue of their participation in enterprise social protection schemes and which are payable by the employer.

(3) Claims enumerated in subparagraphs (1) and (2) that have been awarded to a worker through an adjudication or arbitration within 12 months prior to the insolvency should be covered by the privilege regardless of the time-limits specified in those subparagraphs.

Limitations

4. Where the amount of the claim protected by a privilege is limited by national laws or regulations, in order that this amount should not fall below a socially acceptable level it should take into account variables such as the minimum wage, the part of the wage which is unattachable, the wage on which social security contributions are based or the average wage in industry.

Claims which fall due after the insolvency proceedings have been opened

5. Where, in accordance with national laws and regulations, an enterprise in respect of which insolvency proceedings have been opened is authorised to continue its activities, workers' claims arising out of work performed as from the date when the continuation was authorised should not be subject to the proceedings and should be paid, out of the funds available, as and when they fall due.

a) avgifter till nationella lagstadgade socialförsäkringssystem, när underlåtenhet att betala negativt påverkar arbetstagares rättigheter;

b) avgifter till privata, yrkes- eller företagsbaserade trygghetssystem som är oberoende av nationella lagstadgade socialförsäkringssystem, när underlåtenhet att betala negativt påverkar arbetstagares rättigheter;

c) förmåner som arbetstagarna hade rätt till före insolvensen genom sitt deltagande i sociala trygghetssystem inom företaget och som skall betalas av arbetsgivaren.

3) Fordringar som räknas upp i underpunktarna 1) och 2) och som har tillerkänts en arbetstagare genom en dom eller en skiljedom inom tolv månader före insolvensen bör omfattas av förmånsrätten utan hänsyn till de tidsbegränsningar som anges i dessa underpunkter.

Begränsningar

4. När fordningsbeloppet som skyddas genom förmånsrätt är begränsat genom nationella lagar eller föreskrifter bör, i syfte att beloppet inte skall understiga en socialt acceptabel nivå, beaktas sådana faktorer som minimilön, förbehållsbeloppet vid införsel, lönen på vilken socialförsäkringsavgifter grundas eller genomsnittslönen för industrien.

Fordringar som förfaller efter att insolvensförhandlingar har inletts

5. När ett företag, som är föremål för insolvensförhandlingar, i enlighet med nationella lagar och föreskrifter har bemyndigats att fortsätta sin verksamhet, bör arbetstagares fordringar som uppkommer i arbete utfört från och med dagen då bemyndigandet skedde inte omfattas av förhandlingarna och bör de betalas av tillgängliga medel allteftersom de förfaller.

Accelerated payment procedures

6. (1) Where the insolvency proceedings cannot ensure rapid payment of workers' privileged claims, there should be a procedure for accelerated payment to ensure that the claims are paid, without awaiting the end of the proceedings, out of available funds or as soon as funds become available, unless the rapid payment of workers' claims is ensured by a guarantee institution.

(2) Accelerated payment of workers' claims may be ensured as follows:

(a) the person or institution responsible for administering the employer's assets should pay such claims as soon as it has been determined that they are genuine and payable;

(b) if the claim is contested, the worker should be able to have its validity determined by a court or any other body with jurisdiction over the matter, so as to have it paid in accordance with clause (a).

(3) The accelerated payment procedure should cover the totality of the claim protected by a privilege, or at least a part of it to be fixed by national laws or regulations.

III. Protection of workers' claims by a guarantee institution

Scope

7. The protection of workers' claims by a guarantee institution should have as wide a coverage as possible.

Operating principles

8. Guarantee institutions might operate according to the following principles:

(a) they should be administratively, financially and legally independent of the employer;

(b) employers should contribute to financing these institutions, unless this is fully covered by the public authorities;

Påskyndat betalningsförfarande

6. 1) När insolvensförhandlingarna inte kan tillförsäkra en snabb utbetalning av arbetsstagares förmånsrättsberättigade fordringar, bör det finnas ett förfarande för påskyndad betalning för att säkerställa att fordringarna betalas av tillgängliga medel eller så snart medel blir tillgängliga, utan att avvaka avslutandet av förhandlingarna, om inte snabb betalning av arbetsstagares fordringar garanteras av ett garantiinstitut.

2) En påskyndad betalning av arbetsstagares fordringar kan säkerställas på följande sätt:

a) den person eller institution som ansvarar för förvaltningen av arbetsgivarens tillgångar bör betala sådana fordringar så snart det har fastställts att de är klara och förfallna;

b) om fordringen är bestridd, bör arbetsstagaren ha möjlighet att få dess giltighet avgjord av en domstol eller av annat organ med jurisdiktion över frågan, så att den kan betalas i enlighet med moment a).

3) Påskyndat betalningsförfarande bör omfatta hela den förmånsrättsberättigade fordringen eller åtminstone en, genom nationella lagar eller föreskrifter fastställd, del av den.

III. Skydd av arbetsstagares fordringar genom ett garantiinstitut

Tillämpningsområde

7. Skyddet av arbetsstagares fordringar genom ett garantiinstitut bör ha en så vid räckvidd som möjligt.

Principer för verksamheten

8. Garantiinstitut kan verka efter följande principer:

a) de bör vara administrativt, ekonomiskt och juridiskt oberoende av arbetsgivaren;

b) arbetsgivare bör bidra till finansieringen av dessa institut, om den inte helt täcks av offentliga myndigheter;

(c) they should assume their obligations vis-à-vis protected workers irrespective of whether any obligation the employer may have of contributing to their financing has been met;

(d) they should assume a subsidiary responsibility for the liabilities of insolvent employers in respect of claims protected by the guarantee and should, by way of subrogation, be able to act in place of the workers to whom they have made payments;

(e) the funds managed by guarantee institutions, other than those from general revenues, may only be used for the purpose for which they were collected.

Claims protected by the guarantee

9. (1) The guarantee should cover the following claims:

(a) wages, overtime pay, commissions and other forms of remuneration relating to work performed during a prescribed period, which should not be less than three months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(b) holiday pay due as a result of work performed during the year in which the insolvency or the termination of the employment occurred, and in the preceding year;

(c) end-of-year and other bonuses provided for by national laws or regulations, collective agreements or individual contracts of employment, relating to a prescribed period, which should not be less than 12 months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(d) amounts due in respect of other types of paid absence relating to a prescribed period, which should not be less than three months, prior to the insolvency or prior to the termination of the employment;

(e) payments due in lieu of notice of termination of employment;

c) de bör åta sig sina förpliktelser gentemot skyddade arbetstagare oavsett om arbetsgivaren har uppfyllt eventuella skyldigheter att bidra till deras finansiering;

d) de bör åta sig ett subsidiärt ansvar för insolventa arbetsgivares betalningskyldighet för fordringar som skyddas genom garantin och bör genom subrogation kunna uppträda i stället för de arbetstagare till vilka de har gjort utbetalningar;

e) tillgångar som förvaltas av garantiinstitutioner kan, utom vad avser medel som härrör från offentliga intäkter, användas endast för de ändamål för vilka de uppburits.

Fordringar skyddade genom garantin

9. 1) Garantin bör omfatta följande fordringar:

a) löner, övertidsersättning, provisjoner och andra slag av ersättningar härrörande från arbete som utförts under en bestämd period, som inte bör vara kortare än tre månader före insolvensen eller anställningens upphörande;

b) semesterlös som härrör från arbete det år insolvensen inträffade eller anställningen upphörde och föregående år;

c) gratifikationer vid årets slut och andra gratifikationer i enlighet med nationella lagar eller föreskrifter, kollektivavtal eller individuella anställningsavtal, härrörande från en bestämd period, som inte bör vara kortare än tolv månader före insolvensen eller anställningens upphörande;

d) ersättning avseende andra slag av betald frånvaro härrörande från en bestämd period, som inte bör vara kortare än tre månader före insolvensen eller anställningens upphörande;

e) ersättning för utebliven upp-sägningstid;

(f) severance pay, compensation for unfair dismissal and other payments due to workers upon termination of their employment;

(g) compensation payable directly by the employer in respect of occupational accidents and diseases.

(2) The guarantee might cover the following claims:

(a) contributions due in respect of national statutory social security schemes, where failure to pay adversely affects workers' entitlements;

(b) contributions due in respect of private, occupational, inter-occupational, or enterprise social protection schemes independent of national statutory social security schemes, where failure to pay adversely affects workers' entitlements;

(c) benefits to which the workers were entitled prior to the insolvency by virtue of their participation in enterprise social protection schemes and which are payable by the employer;

(d) wages or any other form of remuneration consistent with this Paragraph, awarded to a worker through adjudication or arbitration within three months prior to the insolvency.

Limitations

10. Where the amount of the claim protected by means of a guarantee institution is limited, in order that this amount should not fall below a socially acceptable level, it should take into account variables such as the minimum wage, the part of the wage which is unattachable, the wage on which social security contributions are based or the average wage in industry.

IV. Provision common to Parts II and III

11. Workers or their representatives should receive timely information and be consulted with regard to

f) avgångsvederlag, skadestånd för uppsägning utan giltig grund och annan ersättning som tillkommer arbetstagare då deras anställning upphör;

g) skadestånd som betalas direkt av arbetsgivaren avseende arbets-skada eller yrkessjukdom.

2) Garantin kan även omfatta följande fordringar:

a) avgifter till nationella lagstad-gade socialförsäkringsystem, när underlätenhet att betala negativt på-verkar arbetstagares rättigheter;

b) avgifter till privata, yrkes- eller företagsbaserade trygghetssystem som är oberoende av nationella lag-stadgade socialförsäkringsystem, när underlätenhet att betala negativt påverkar arbetstagares rättigheter;

c) förmåner som arbetstagarna hade rätt till före insolvensen genom sitt deltagande i sociala trygghetssys-tem inom företaget och som skall be-talas av arbetsgivaren;

d) löner eller andra slag av ersättningar i överensstämmelse med denna punkt, som har tillerkänts en arbetstagare genom en dom eller en skiljedom inom tre månader före in-solvensen.

Begränsningar

10. När fordringsbeloppet som skyddas genom ett garantiinstitut är begränsat bör, i syfte att beloppet inte skall understiga en socialt ac-ceptabel nivå, beaktas sådana faktor-er som minimilön, förbehållsbelop-pet vid införsel, lönerna på vilken soci-alförsäkringsavgifter grundas eller genomsnittslönen för industrin.

IV. Bestämmelser gemensamma för del II och III.

11. Arbetstagare eller deras re-prezentanter bör få lämplig infor-mation och konsulteras beträffande in-

insolvency proceedings which have been opened and to which the workers' claims pertain.

solvensorfhandlingar som har inletts och till vilka arbetstagares fördringar hänför sig.

Skr. 1993/94:128
Bilaga 2

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 december 1993

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden
B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Laurén, Hörlund, Olsson,
Svensson, af Ugglas, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson,
Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Hörlund

Regeringen beslutar skrivelse 1993/94:128 ILO:s konvention och rekommendation om skydd av arbetstagares fordringar i händelse av arbetsgivarens insolvens.

